

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. In quibus rebus sit lucrum turpe & dishonestum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

rari ad tempus, in futuro tamē benedictione carēt.
Ideō dicit David Psal. 36. Melius est modicum iustitiae
super diuitias peccatorum multas, id est, quām diu-
tias cum peccato acquisitas.

Secundo, sunt multæ species turpis lucri, estem
primò usura, est rapina in bello, & in via, est furtum
occultum in vendendo falsas merces: est lucrū falsa
monete, est preciū lupanaris. Summa, est omne lucrum
quod cum peccato acquiritur & iniuste: de illo vi-
re, coram Deo est peccatum. Est primò usura, solvens
nim debitum & mutuum, nihil amplius debet, ius
Christi preceptū Mat. 5. mutuum dantes, nihil inde-
rantes. Vult enim Deus exerceri & ostendi chantum
erga proximū. Igitur si quid ultra mutuum exigitur
usura & peccatum est. Nam dicitur Deut 23. Fratres
absq; usura mutuabis id quo indiget. Et David pa-
tificat eum, qui non dedit pecuniam ad usuram, Ps.
14. Est ergo hoc turpe lucrum, vivere de usura. De-
dē, vivere de rapina ex bello conquisita, iniusto
rūm bello. Iusta enim bella gerentes, fiunt veri De-
mini rerum quas capiunt: & ideō res captas iusti-
fiant. Sunt autem iusta bella quæ suscipiuntur a
igitimis potestatibus ad propulsandam iniustum
ut contra Turcam seu latrocinium, quando quis occi-
cidit aut spoliat alieni principis subditos sine
causa: vel cùm suscipiuntur ad puniendum man-
stum scelus alicuius populi aut principis, ut Israel
mouerunt bellum ad puniendā tribū Benjamin pro
pter stupratā Leuitę coniugē, Iudic. 19. Nam Deus
deō constituit magistratus, ut depellant latrocinia
puniant manesta delicta, Rom. 13. bellum itaq; ge-
re iustum est. Cùm bellum sit vna ex acerbissimis
gis, quibus Deus mundū punit, pleraq; accidunt
bellis atrocias, quā exacta iustitię norma postulat:
mediū in his actionib. accuratè institui potest. An-
mē si principalis causa est iusta, sciat quoq; bellum
militare

militiam suam esse iustum, & res occupatas recte pos-
sidere. Cæterum miles, si pius est, non suscipiet nisi
necessaria bella, moderabitur non necessariam cru-
delitatem, sicut Luc. 3. præscribitur militibus nor-
ma, ut sunt contenti stipendijs suis, &c. De raptoribus autem & spoliatoribus in via, Apostolus inquit
1. Cor. 6. Rapaces regnum Dei non possidebunt. Sic
deturpi lucro viuunt lusores aleæ, chartarum, taxil-
lorum, qui aut dolo, aut vi, aut metu decipiunt alios,
quod est contra præceptum Dei. Non concupisces
rem proximi tui. Sic qui de vadio lucrantur. Deus
prohibet omnem avaritiam, id est, omnem speciem
avaritiae. Ideo tales tenentur ad restitutionem. Leges
quidem concedunt ludos recreandi gratia animi, at-
tamen sine fraude & dolo ac peccato, quod raro aut
ferè nunquam fit, fieri debent: nam ibi oriuntur va-
ria peccata, ira, odium, blasphemia, verba ociosa, &
nonnunquam cædes. Videant itaque & illi, qui do-
mos lusoribus concedunt, & qui taxillos, chartas &
aleas cum ingenti copia parant, vendunt, & ex hoc
turpi lucro viuunt. Felix autem homo, qui panem
suum in lætitia conscientię manducat, id est, sine dol-
lo, fraude, & peccato, & sine detimento proximi, vt
sapiens in Eccles. 5. cap. inquit, Fruatur lætitia ex la-
labore. Sic turpe lucrum reperitur in falsa moneta,
vbi decipiuntur simplices homines, & depilantur
principes ac diuites: ipsi verò falsi monetarij ditan-
tur de tam turpi lucro, quod est contra regulam Chri-
sti & legem naturæ: Quod tibi fieri nolis, alteri ne
feceris. Est quoque lucrum meretricium, ex quo le-
rones aut copulatrices viuunt, & ipsæ meretrices de-
tali turpi lucro sæpè maximè ditescunt, cum tamen
Deus omnem fornicationem prohibuerit: sed quo-
modò possunt omnes species turpis lucri in mundo
recenseri? Est igitur graue peccatum, vitam suam su-
ffertare de tali turpi lucro.